

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 10 korona. Negyedévre 30 korona.
Félévre 60 korona. Egész évre 120 korona.
Majelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., első emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár - épület.)
Egyes szám ára 50 fillér.

Mikor hívják meg a magyar béke delegátusokat?

Páris, október 7. A „Le Petit Parisien” megbízható forrásból jelenti, hogy a magyar béke delegációt október végén hívják Párisba a békeszerződés aláírására.

Kizárták a szociáldemokratákat a bolsevisztákat.

Budapest, október 7. A magyarországi szociáldemokrata párt vasárnap a régi képviselőházban népes gyűlést tartott, melyen egyhangúlag elhatározták, hogy a bolsevik párt 120 tagját, ezek sorában Garbai Sándort, a szovjet-kormány elnökét, Kunfi Zsigmond, Böhm Vilmos, dr. Ágoston Péter, Vántus Károly, Alpári Gyula, Székely Béla, Lukács György, Bolgár Elek, Guth Antal, Rákosi Mátyás, Kulcsár György népbiztosokat kizárják a szociáldemokrata pártból. Egyben elhatározták, hogy a szociáldemokrata munkásság a polgársággal teljes egyetértésben igyekszik az országot mostani súlyos helyzetéből a termelő munka fokozásával kimenteni.

A kommunista puccsok ideje lejárt!

Bécs, október 7. A Sonn- und Montagszeitungnak jelenti Lipcseből: A lipcsei függetlenségi képviselői gyűlést tartottak, a melyen a sztrájkbaállásról kellett volna határozni. Ez a szándék azonban meghiúsult a gyűlés résztvevői többségének erőltetett ellenállásán. A szónok hangzott, hogy a kommunista puccsok ideje lejárt és a munkásság már látja, hogy ilyen fajta sztrájkokkal csak önmagának árt. Végül is elvetette azt a javaslatot, hogy a berlini fém-munkások iránti rokonszenv kifejezésére sztrájkot rendezzenek.

Wilson kissé jobban van.

Hága, október 6. A Hollandisch Nieuws Bureau nak jelenti Washingtonból: Wilson állapota orvosainak közlése szerint javult kissé. Egész nap ágyban maradt. Fall szenátor módosító indítványának elutasítását közölték vele, aminek láthatóan örült. Lansing államtitkár minisztertanácsot hívott össze szerdára. Hivatalosan jelenti, hogy a minisztertanács főképpen a munkásokkonferencián teendő intézkedésekről fog tárgyalni.

Wedl gróf elkerülhetetlennek tartotta a világháborút.

Bécs, október 7. A Morgenpost jelenti Berlinből: Wedl gróf volt nécsi német nagykövét így nyilatkozott az osztrák Vörös Könyvről:

Ha majd a berlini aktákat is közzéteszik, megtudjuk, hogy Beethmann-Hollweg sürgős táviratokat küldött Bécsbe, amelyekben megfontoltságra intette Ausztriát. Tschirszy nagykövét pedig nyomatatosan ajánlotta az angol közvetítő ajánlat elfogadását. Berchtold gróf azonban nem volt hajlandó berlini barátainak szavára hallgatni. Beírta azzal, hogy a legfelsőbb fórum döntését kérte és Tisza

István tanácsát, akit a legközelebbi napokra vártak Bécsbe. Nem kimélhetjük meg szövetségünket attól a választól, hogy nem volt őszinte. Ki gondolhatta volna, hogy az egyébként oly békeszerető és engedékeny szövetséges ilyen borzasztóan rabiatús tud lenni?

Wedl gróf így fejezi be nyilatkozatát: Tegyük fel, hogy Berchtold gróf elfogadta volna az angol közvetítő javaslatát. Tegyük fel, hogy ilyenképpen elkerültük volna az 1914. évi világháborút. De hiszi-e valaki, hogy ilyenképpen megóvhattuk volna a békét? A világháború előbb-utóbb mégis kitört volna.

Fontos antant-tárgyalások Budapesten.

Budapest, okt. 6. Félhivatalosan jelenti: Péntek délután óra olyan tárgyalások folynak Budapesten, a melyek az ország ellátása és gazdasági jövője szempontjából kétségkívül igen nagy jelentőségűek. Sir Geor-e Clark, a versaillesi legfőbb tanács külön megbízottja magához kérte az angol missziókat a királyi várpalotában levő helyiségeibe Friedrich István miniszterelnököt. A miniszterelnök először élelmezési ügyekben Butler kelet-európai élelmezési megbízottal tárgyalt, majd Gordon tábornok jelenlétében hosszabb megbeszélést folytatott Sir Clark-ke.

A tárgyalásokon döntő fontosságú kérdésekről volt szó, amelyek elintézésével megbízható he-

ről szerzett értesülések szerint a magyar kormány a legteljesebb mértékben meg lehet elégedve. — Szombaton reggel Friedrich miniszterelnököt felelősek a miniszterelnök palotájában Sir William Good angol miniszter Hoover élelmezési diktátor helyettese, aki egyenesen Párisból érkezett ezekre a tárgyalásokra. A Kelet-Európa élelmezési ügyeinek vezetésével megbízott Butler angol ügyvivő, továbbá több angol tiszt és szakember. A tárgyalások folyamán fontos élelmezési kérdéseket, kompenzációs tranzakciókat és pénzügyi kérdéseket beszéltek meg és részben el is intézték. A részleteket a szakminiszteriumokban a bizottságok után fejtik le tárgyalni.

Amerika elnökválasztás előtt.

Páris, okt. 7. Az amerikai elnökválasztásra három komoly jelöltet emlegetnek és ezek Johnson, Taft és Hoover. Johnson helyteleníti Amerika minden beavatkozását az európai politikába és ellenez minden fegyverrel megvalósított békét, Taft imperialista hajlandósága. Lehet azonban, hogy Taft pártja mégis inkább Johnsont vagy Lodge-t támogatja.

A demokraták jelöltje Hoover, aki a Wilsoni 14 pont alapján áll. Wilson Hoover mellett agítja. Azonban Sanfranciskóban Wilson az a meglepetés érte, hogy

— beszédét megakarták akadályozni.

A fuziós tárgyalások.

A polgári pártok fuziója céljából megindított tárgyalásokat — értesülésünk szerint — ma folytatják. A függetlenségi és a Magyar polgári párt egyesülésének dolga igen előrehaladott stádiumban van. Tegnap a polgári párt részéről Lakatos Gyula folytatott hosszabb megbeszélést Lovász Mártonnal. Ma a két párt több vezető tagja találkozik a megbeszélések folytatása végett. Ezen a tanácskozáson előreláthatólag részt vesz a 43-as alkotmánypárt meg-

bízottja is. Könnyen lehetséges hogy a tárgyalások ma döntő fordulathoz érnek, úgy hogy a meg egyezés a fuzionálni törekvő demokráta és Nemzeti szabadelvű párttal rövidesen meg lesz.

Mit ér az ezüst korona?

Az egy koronás tízezer, a két koronás húszezer, az ötkoronás ötvenezer koronát.

Budapest, okt. 7.

A New Yorki és londoni piacon, ahol az ezüst árat jegyzik, már hosszabb idő óta nagy emelkedést mutat a szeptember óta. Ennek az emelkedésnek főleg az az oka, hogy Angliában keletkeztek nagy mennyiségű ezüstöt szerez és ami Londonban hatvanegy penny, New Yorkban százötvenkilenc cent most egy uncia ezüst. Természetes, hogy a világpiacokon mutatók ez a nagy emelkedése mindenütt maga után vonja az ezüstnek nagy mértékben való drágulását.

Abban az arányban, ahogy az ezüst ára emelkedett, emelkedik az ezüst érmék ára is az emelkedés az ezüst érmék értékének emelkedésében is kifejezésre jut. Könnyű már most kiszámítani, hogy a new-yorki 119-es és a londoni 14-es jegyzékekhez viszonyítva, mennyit ér ma egy korona.

Az ezüst koronás még 11 koronát, a kétkoronás 22 „
a régi egyforintos 26 „
az ötkoronás 55 „

Pénzünk erős devalvációját mutatja az ezüst, emellett az aranyérmék rendkívül magas aránya is, mert hiszen tudvalevően egy

Napoleon-aranyértéke 240 koronára, egy huszokoronás arany 252 „
egy huszmárkás aranyé 290 „
emelkedett.

Figyelmeztetés.

Tudatjuk az orosz foglyokkal, akik a volt osztrák-magyar hadsereg fogságában voltak és akik jelenleg különböző helyen tartózkodnak, hogy hazaszállításuk végett október 6-tól kezdve okt. 12-ig a katonailag megszállott területek parancsnokságánál — Debrecenben jelentkezenek. A parancsnokságnál e célból külön ügyosztály letesített részükre, ahol jelentkezésük alkalmával a további utazgatásokat megkapják. A katonailag megszállott területeken levő parancsnokságok lehetővé fogják tenni részükre a Debrecenbe való utazást. Együttal tudomásukra hozatik, hogy hazaszállításuk érdekében intézkedéseket tettünk, hogy minél előbb hazajuthassanak.

A katonailag megszállott területek parancsnoksága

F. hó 11-én a Máv. Zestgyakorlók táncestélyt rendez a Bikában.
Köre művész estéllyel egybekötött

Fellépnek: Honty Hanna, Szemere Nelli, Káldor Dezső, Szabó Gyula és Várnai László a legjobb válogatott magánszámokkal!

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár belvidéken és vidéken: Hónaponta 10 koronára, Negyedévente 30 koronára, Évesre 100 koronára. Külföldi előfizetőknek a fenti árakhoz a postaköltséget is hozzá kell számítani.

Wedi gróf elkerülhetetlennek tartotta a világháborút.

Bécs, október 7. A Magyarországon a háború kitörését megelőzően Wedel gróf a következőket mondta: Nem kéne elvárni, hogy a háború kitörését megelőzően a világ háborúba kerüljön. A háború kitörését megelőzően a világ háborúba kerüljön. A háború kitörését megelőzően a világ háborúba kerüljön.

Fontos antant-tárgyalások Budapesten.

Budapest, október 6. A Fehérházi antant-tárgyalások Budapesten folytatódnak. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői.

A luxus tárgyalások.

A luxus tárgyalások Budapesten folytatódnak. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői.

Figyelemztetés.

Figyelemztetés a lakosság számára. A lakosság számára figyelemztetés. A lakosság számára figyelemztetés. A lakosság számára figyelemztetés.

Mit ér az ezüst koronás?

Az egy koronás ezüst... Mit ér az ezüst koronás? Az egy koronás ezüst... Mit ér az ezüst koronás? Az egy koronás ezüst...

Wedi gróf elkerülhetetlennek tartotta a világháborút.

Bécs, október 7. A Magyarországon a háború kitörését megelőzően Wedel gróf a következőket mondta: Nem kéne elvárni, hogy a háború kitörését megelőzően a világ háborúba kerüljön.

Fontos antant-tárgyalások Budapesten.

Budapest, október 6. A Fehérházi antant-tárgyalások Budapesten folytatódnak. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői.

A luxus tárgyalások.

A luxus tárgyalások Budapesten folytatódnak. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői. A tárgyalásokon részt vesznek az antant országok képviselői.

Figyelemztetés.

Figyelemztetés a lakosság számára. A lakosság számára figyelemztetés. A lakosság számára figyelemztetés. A lakosság számára figyelemztetés.

Wilson jobban van.

Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van.

Amerika elnökválasztás előtt.

Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt.

Wilson jobban van.

Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van.

Amerika elnökválasztás előtt.

Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt.

Wilson jobban van.

Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van.

Amerika elnökválasztás előtt.

Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt. Amerika elnökválasztás előtt.

Wilson jobban van.

Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van. Wilson jobban van.

Mikor hívják meg a magyar békebizottságot?

Mikor hívják meg a magyar békebizottságot? Mikor hívják meg a magyar békebizottságot? Mikor hívják meg a magyar békebizottságot?

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kommunista ducok ideje lejárt.

Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt.

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kommunista ducok ideje lejárt.

Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt.

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat. Kiszélik a szociáldemokraták a polsavis-tékat.

Kommunista ducok ideje lejárt.

Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt. Kommunista ducok ideje lejárt.

F. hó 11-én a Máv. Estgyakorlatok tanácsát Bikában. Kőre művész estélytel egybekötött tanácsát Bikában. Kőre művész estélytel egybekötött tanácsát Bikában.

Lovassy nyilatkozik Kun Bélának kiadásáról

Balogh György volt igazgatója miniszter egy nyilatkozatában a Kun Bélának kiadásáról nyilatkozott. Balogh György volt igazgatója miniszter egy nyilatkozatában a Kun Bélának kiadásáról nyilatkozott. Balogh György volt igazgatója miniszter egy nyilatkozatában a Kun Bélának kiadásáról nyilatkozott.

Baltasar püspök a református egyház helyzetéről. Nyilatkozott társai előtt.

Dr. Baltasar Dózsa, a tiszántúli református egyházkerület püspöke a konvent előtt, aki Budapesten az a hiv. volt el-... (The text continues with a detailed report on the state of the Reformed Church in Hungary, mentioning various congregations and the challenges they face.)

Baltasar püspök Budapesti utja. A színi határozat. Képtelen volt.

Ismeretes, hogy Baltasar Dózsa dr. a tiszántúli ref. egyházkerület a színi határozat Budapesti utja... (The text discusses the bishop's journey to Budapest and the decisions made by the church's governing bodies.)

Dr. Nagy István
ügyvédi irodája
Szent-Anna-u. 8. sz.
alá helyezte át.

Csalás miatt eltiltették. A nemzetiség szállításja a törvények előtt.

A debreceni törvények tegnap foglalkoznak Balogh István csalás... (The text reports on a legal case involving Balogh István and discusses the implications of national laws.)

Megindulnak a vonalzatok Hírdetés.

Hírdetem a 1. utazó közlekedés... (The text is a public notice regarding the start of railway lines and the associated regulations.)

... (Continuation of the text from the 'Baltasar püspök' section, discussing church matters and administrative decisions.)

Lovász nyilatkozik Kun Bélák kiadatásáról.

Balogh György volt igazságügy-miniszter egy nyilatkozatában támadást intézett Lovász Márton ellen és azt állítja, hogy Lovászyn mult Kun Bélák kiadatási eljárásának halogatása.

Erre nézve Lovász Márton a következőket mondta:

Hivatalos úgyról lévén szó, csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy nekem a kiadatási ügy aktáit előltem nem ismert és megállapításra szoruló okokból be nem mutatták és így nem voltam abban a helyzetben, hogy azokat elintézhettém volna. Ez az egy tény már maga is kellő világításba helyezi az egész hajráját.

Abban a tekintetben, hogy én Kun Bélákot menteni akartam volna, — mert a támadásban ez az alacsony rendű inszinuáció foglalkatik — ugy hiszem, nem szorulok védekezésre. A magam részéről meg fogom tenni a lépéseket arra, hogy az ügy minden irányban tisztáztassék.

Dr. Nagy István
ügyvédi irodáját
Szent-Anna-u. 8. sz.
alá helyezte át.

Csalás miatt elitelték.

**A nemzetország szállítója
a törvényszék előtt.**

A debreceni törvényszék tegnap foglalkozott Balogh József debreceni hentes ügyével. Balogh csalás miatt került a bíróság elé. Még az első forradalom idején történt, hogy Balogh elvállalta a nemzetország élelmezését s disznókat vásárolt. Egy alkalommal Banosné Jánosné debreceni lakostól vásárolt sertéseket, melyre 100 korona foglalt adót, de a többi pénzt nem akarta kifizetni. Ezért Csalás miatt feljelentette Banosné Baloghot.

A főtárgyaláson azzal állott elő a vádlott, hogy Varga Sándor nevű sógorával kifizetett Banosnének 1000 koronát s a többit későbbre ígérte kifizetni. Varga Sándor vallomását úgy adta elő, hogy látszott rajta, miszerint betanulta a hamis vallomást. A vádhatóság képviselője ezért hamis eskü miatt panaszt is emelt ellene.

Ekkor tűnt ki, hogy Balogh a proletárdiktatura alatt életveszélyes fenyegetések között vette rá Vargát, hogy mellette tanuskodjon. Kiderült, hogy Balog ezt mondta Vargának:

— Ugy tudd meg, hogy én vörögárdista vagyok, oszt módomban van téged agyonverni, ha nem vallasz mellettem a bíróságnál.

A törvényszék ezután megállapította Balogh bűnösségét és csalás miatt 8 havi börtönrre ítélte.

Az ügyész azonnali letartóztatását indítványozta, mert hamis tanúságra akarta felbírni Vargát, de a bíróság elvetette az ügyész indítványát.

Baltazár püspök a református egyház helyzetéről.

Nyilatkozott János Zoltánról. — Millen tanárok és tanítók.

Dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli református egyházkerület püspöke, a konvent elnöke, aktőről Budapesten az a hír volt elterjedve, hogy a vörösök Debrecenben megölték, Budapestre érkezett, elnökölt a zsinatot berekesztő ülésen és elutazása előtt a 8 Órai Újság munkatársát fogatta, akinek egyháza ügyeiről a következőket nyilatkozott:

— Ami az én személyemet illeti — így kezdte a püspök — már tavaly október óta állandóan detektívek őriztek, társas összejövetelt sem engedtek meg a lakásomon azért a körlevélért, melyben a kálvinista egyházat igyekeztem visszatartani a forradalomtól. A bolsevizmus alatt a figyelés és nyomás természetesen egyre erősebb lett névtelen levelekben, de szóval is követelték, hogy hagyjak fel a templomi prédikációval, majd a pesti protestáns direktórium fel szólított, hogy hagyjam el a püspöki széket. Husvét első napján végre én se kerülhettem el soromat, tanyámon, ahová az ünnepekre kiköltöztem, öt vörös katona jelent meg és a debreceni direktórium parancsára le tartóztattak, bevitték a városba és a rendőrség földalatti börtönébe zárák. Később tudtam csak meg, hogy a románok közeledének hírére tuszul Budapestre akartak szállítani, de mire a tanyáról a városba értek velem, az utolsó vörös menekülő vonat már kirobogott a pályaudvarról és így megmenekültem. Huszon négy óra múlva már szabadlábon is voltam.

— A református egyházba a Budapesten megalakult egyháztanács plántálta be a felforgató szellemet. Ennek eredménye az volt, hogy sok helyen feloszlatták a presbitériumot, a lelkészeket pedig elzavarták, azon a címen, hogy nincs törvény és minden szabad. A bolsevizmus maga nagy kárt nem tett az egyházban. Egyházi értékeket nem pusztított el, de csak azért nem, mert nem volt reá ideje. A lefoglalás az állam részére mindenütt megtörtént, de elvinni már nem volt idő. Az egyházat súlyosabb veszteség csak azáltal érte, hogy a kommunizmus nyomása alatt 5-6 szorosra emelték az alsóbb alkalmazottak fizetését, úgy, hogy a kötelezettség erősen növekedett, míg bevétel alig volt, úgy, hogy a nagy egyházi és iskolai intézmények a tönk szélén állanak és ha az állam maga nem segít, a magyar nemzeti kutyának ezek a legmegbízhatóbb intézményei meg fognak semmisülni.

— A papság a kommunizmus alatt kifogásatlanul viselkedett az egy János Zoltán, debreceni papot, a Károlyi-kormány volt belügyi államtitkárát kivéve, alig van pap, akinek magatartása kifogásolható lenne. János állandóan izgatott a vallás ellen, sőt megtette azt is, hogy husvét első napján a debreceni nagytemplomban azzal kezdte prédikációját, hogy nem a Krisztus feltámadásáról, hanem annál sokkal nagyobb eseményről, a nép feltámadásáról fog prédikálni. János ezidőszent le van tartóztatva, de az egyház is meg indította ellene az eljárást. A tanároktól és tanítóktól — folytatta a püspök — több hűséget vártunk volna, de ezek közül meglehetősen sokan a fényes ígéretekkel elvakítva, a romboláshoz szegődtek. A vizsgálat valamennyi ellen megindult és többet már meg is fosztottunk állásától.

Megindulnak a vonatiáratok

Hirdetmény.

Értesítem a t. utazó közönséget, hogy a hó 7 től, keddtől kezdődőleg Debrecen állomásról a következő személyszállító vonatok fognak közlekedni.

1. Debrecenből indul:
  - a) az 1705 sz. személ vonat Budapest keleti pu. d. e. 11 ó. 32.
  - b) E c-4 sz. személyvonat N. váradra (Derecskén át) d. u. 1 ó. 3 perc.
  - c) 4704 sz. személyvonat Záhonyig d. u. 2 ó. 20 perc.
  - d) 1706—a sz. személyvonat M.-szigetig d. u. 2 ó. 25 perc, Debrecenbe érkezik:
    - a) 5001. sz. személyvonat Záhonyról d. e. 8 ó. 33 perc.
    - b) 1705 sz. személyvonat M.-szigetről d. e. 11 ó. 02 perc.
    - c) 4503—a sz. személyvonat N. váradról (Derecskén át) d. u. 1 ó. 29 perc.
    - d) 1606—a sz. személyvonat Budapestől d. u. 1 ó. 46 perc.

Atomás főnök:
Tótfi Andor.

Baltazár püspök budapesti útja. A zsinat határozat- képtelen volt.

Ismeretes, hogy Baltazár Dezső dr. a tiszántúli ref. egyházkerület a zsinati ülésekre Budapestre utazott. Utjáról tegnap érkezett hazas fogadta a Debreceni Újság tudósíóját, akinek a következőket mondotta a zsinat üléséről és a politikai helyzetéről:

A zsinat tagjai nem jöttek össze határozatképes számban. Tehát érdemleges törvényhozási munkát nem végezhetett a zsinat. Formális ülést azonban tartott. Az ülés imával kezdődött és végződött. Az előző megnyitót sem maradt el. Határozat is jött létre, amennyiben határozattal lett megállapítva a határozatképtelenség és az ülés elnapolása, hasonlóképpen az elnökségnek adott azon utasítás is, hogy egy even belül alkalmas időben hívja össze a zsinatot.

— Előre tudtuk, hogy a zsinat határozatképtelen lesz az általános helyzet ziláltsága s a nehéz közlekedési viszonyok miatt. A folytonosság fenntartása miatt azonban meg kellett a mult évi ülésszaktól számított egy éven belül a zsinat megtartását kísérnünk, mert különben elvesztett volna az elnökség joga az összehívás tekintetében. Királyi engedélyt pedig még nem lett volna módunkban folyamodni.

— A pesti utnak különben volt sok haszna. A vezető emberek eszmét cserélhettek fontos kérdésekben s egyöntetű eljárásokban állapotokat meg. A minisztériumokban is sok függő ügyet lehetett mozdulatlanúságából kimozdítani. A püspöki és főgondnoki kar egyöntetű véleménye az, hogy a pártpolitikába nem szabad hivatalos egyházat belevinni. Az egyház tagjai hagyományos protestáns szabadságukkal élve hivatalos befolyásolástól menten határozzák el magukat nagy lelkiismeretességgel és bölcs megfontolással.

— A püspöki és főgondnoki kar tisztelt Huszár Károly vallás és közoktatásügyi miniszternél. A miniszter lelkes beszéd kíséretében kérte segítségünket a haza és vallás védelmére s különösen a felforgató elemek leküzdésére. Mint a tisztelt elnökségi kar szószólója önérettel hivatkoztam egyházunknak a haza és evangélium szolgálatában megbízonyított változatlan hűségére s hivatkoztam arra, hogy a társai forradalom megáradt folyamának gátján mi tartottunk ki legtovább. Már a forradalom vianara zugott és szagatta a partokat, s még akkor is figyelmezteltük népünket a veszedelemre, rámutattunk a történelmi ut elhagyásának veszedelmére s óvtuk a létkellenkedéstől, abban a nevezet-

és körülvéiben, amelynek igazságtételt szörnnyű szomorúsággal erősítették meg a következők.

A pesti szemlelettel szembeállították a következők eredményeként sok illetékes tényezővel folytatott megbeszélés eredményeként meg kell állapítani, hogy a Prídlich-kormány helyzete vagy jobban mondva az irányzata erősebben van. Ez annak tudható, hogy az irányzat komolyodott és szilárdult. A zsidó kérdésben a zsidók megnyugtatására illetékes megállapodások tesztültek. A szociálisták mérsékelt szárnya is közeledést mutat.

A régi képviselőház minden valószínűség szerint össze lesz hívva. Számos fő és képviselő beadványban kérte az enyhe missziókat, hogy ne akadályozzák a kibontakozásnak ezt az útját. A jogfolytonosság máskepe sem képződött. A Károlyi, Berinkey, Kun kormányokat s általában a korábbiakat a nemzet választott képviselője nem törvényesítette, sem az idegen államok nem ismerték el. Az országnak tehát határozni kell törvényesen a régi országgyűlés által elrendelt választásból alakult nemzetgyűlésben az államforma felől. Hogy én a helyzetet látom s a hogy most az ország több részéről nyert információkból megállapíthatom: a királyságnak oriasítoobb ére lesz.

Budapest szegény és szomorú. A felszaporodott pártok izgatott csatája kölcsönöz valami nem kívánatos énkétséget a város külső képméne. Meg mindíg nagyobb a hajandóság a gyűlölködésre, mint a hontiársi szeretetre. Gyorsan átváltozott kommunisták újajta terrorizálással próbálják elfeledtetni dicstelen múltjukat.

Ujdonságok.

FELHÍVÁS! Felhivatnak az összes munkaadók és gazdálkodók, hogy s ak munkás férfi, nő és napszamos valamint napszamosnő iránti igényeiket Miklos-utca 23. sz. a att levő hatósági munkaközvetítő hivatalnál jelentsek be. — Felhivatnak továbbá a szak- és segédmunkások és munkások, hogy állás-közvetítés céljából a hatósági munkaközvetítő hivatalnál Miklos-utca 23. sz. alatt jelentkezzenek. Debrecen, 1919. okt. 3. Hatósági Munkaközvetítő Hivatal

A zeneiskolai tanárok ügye. Tudvalevő, hogy a főispán a szolgálati engedetlenség miatt az összes engedetlenkedő városi zeneiskolai tanárok ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Most beérkezett a jelentés, hogy Fábri Irma 6-án megkezdte működését. Ezért Márk Endre főispán Fábri Irma ellen megszüntette a fegyelmi eljárást, állásába visszahelyezte és fizetését folyósította.

Elvont iparendedély. Özvegy Erdey Imréné, akinek férje hősi halált halt, kávémérésre kapott engedélyt. Két ízben elkövetett kihágása miatt a rendőrség ezt az iparendedélyt bevonta tőle. Az özvegy a rendőrségi ítéletet megfellebbezte, a tanács pedig az ügyben újabb vizsgálat megfellebbezésére utasította a rendőrséget.

Debrecen közútjai. A mérnöki hivatal a furott, iskolai és kaszárnya kútaq jókarban tartására 6000 korona hitelt kér. A tanács, — tekintettel, hogy a vízvezeték nem működik a kútaq kijávitását, jó karba helyezését fontosnak tartván, a 6000 koronát megszavazta.

A fogházból ment panaszt tenni. A debreceni államügyészség fogházában tartózkodik pár hét óta Kovács Józsefné debreceni asszony, aki a fogház egy új lakójától értesült arról, hogy a lakását egy Kozma János nevű ember kifosztotta s mindent eladta. Kovácsné megkérte Gergics E. államügyészt, hogy engedje meg neki, hogy panaszát megtehesse a rendőrségen. Egy fogházór kíséretében megjelent tegnap a bünyügyi osztályon s előadta panaszát, melyet jegyzőkönyvbe vettek s megindították az eljárást a fogoly asszony tolvaja ellen.

Megbüntetett árdrágítók. — Debrecen város tanácsa a rendőrség által elítélt árdrágítók felebbezéseit alapos elbírálás alá vévén, elítélt egy árust szalonna drágításért 400, egy árust görögdiñnye árdrágításért 400, egy árust liba árdrágításért 600 koronára. Legrosszabbul járt egy tojás árdrágító, akit 10 napi börtönrre és 500 korona pénzbüntetésre ítélték.

A városi épületek elhanyagoltsága tudvalevő. Egyik-másik épület valóságos dűlledező állapotban van. A városi tanács megtartott rendőr-mérnöki vizsgálat alapján a Nyil-u. 82. sz. házat lebontatni rendelte el, a Kócsey-u. 6. sz. ház tulajdonosát pedig felhívta, hogy a mérnöki hivatal által megállapított javításokat eszközölje.

A közegészségügyi bizottság tagjai beadványt intéztek a városhoz, melyben kifogásolják, hogy fontos közegészségügyi kérdésekben, — mint legutóbb a közkórház ügyénél is előfordult, őket nem hívták meg javaslatfételre. A tanács azon a nézeten van, hogy a régi törvényhatósági bizottság és annak abizottságai a törvények értelmében nem működhetnek.

Az izraeliták és a hustilalom. Újabb rendelkezés szerint a huskiszolgálás a mészárszékekben kedden, szombaton és vasárnap van megengedve. Ennek megváltoztatását kérte az autonóm izraelita hitközség, mert így a zsidó lakosság érintve volna a husevést illetőleg. A kedden kimért hus ugyanis hétfőn vágatják le, már pedig azt szombatiig eltartani nem lehet. Szombaton pedig a zsidóság nem szerezhet be hust. Az ide vonatkozó tárgyalások folyamathban vannak illetékes helyeken.

A megye hordójezése.

Pákozty alispán kérésére Debrecen tanácsa megengedte, hogy Lada Sándor városi hordó jelző a bőszőrményi hordójelzést teendőket is ellássa.

Ellopták az osztrák-magyar mérkőzés bevételeit. Bécsből jelentik: Tegnap délután, amíg a Práter sportterén huszezer ember jelenlétében osztrák és magyar labdarugók mérkőztek, a helyi viszonyokkal ismerős emberek betörték az osztrák labdarugó egyesület hivatali helyiségébe, robbantással felnyitották a vaskasszát és elvittek belőle hetvenezer koronát, a tegnapi mérkőzés bevételeit. A rendőrséget nyomban értesítették és meg tartotta a helyszíni szemlé, de semmi nyomot sem talált, a melyből a tolvaj kilétét gyanítani lehetne.

Művészeti Fényesnek ígérkezik a DMTK. szombati művészeti. Heltai szíjgazgató a legnagyobb készséggel állott az egyesület érdekében soromóba. Honthy Hanna megkülönböztetett tehetségét egy pár Chanson és Seriózdal eléneklésével fogja csillogtatni Szemere Nelli és Szabó Gyula két kis tréfát adnak elő. Káldor Dezső dal, hegedű és fütty számai nem kívánnak külön kommentárt. Várnait pedig a közönség csak előnyösen ismeri. A művész est a Bikában lesz.

A Női ipariskolában (Péterfia utca 78.) tesóruha és fehérnemű szabás és varrásó urinók részére október 15-én rendkívüli tanfolyam nyílik délután 8—5-ig.

Kifosztott tanya. Vince István debreceni gazdálkodó panaszt emelt a rendőrségen, hogy a Kádár-dűlőben lévő tanyáján tegnap éjjel ismeretlen tettesek jártak s kitosztották a tanyát. Az istállóból két lovat elvittek. A tovak közül az egyik világos pej, a másik sötét pej volt. Mindkettőn V. I. bélyeg. A rendőrség és a csendőrség nyomoz a tettesek után.

Dr. Pauchly Géza kórházi tb. főorvos rend-lőjét Piac-utca 75. szám alá helyezte át. Rendel: bór és nemibetegeknek délután 2-től 4-ig.

Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő halálceteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Goron Mihály g. kath. 1 napos, Pengor Mihály ref. 16 éves, Szőlősi Mihály ref. 41 éves.

Tolvaj az int-rnátusban. A debreceni kereskedelmi iskola internátusában hetek óta észrevették, hogy nap nap után tűnnek el a növendékek holmijai. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a diákokat állandóan Konyicskes Mária, ott alkalmazott szobaleány lopta meg. A rendőrség a leányt letartóztatta s bevallotta, hogy több ezer koronát és fehérneműt és iskolaszert lopott, melyet a szobájában meg is találtak.

Készalkalmazottak bevezetési csoportjának közleménye. Értessítjük tagjainkat, hogy folyó hó 9-től, csütörtöktől kezdve zsiroszódát, paprikát, lencsét, szilvalet, kávé, pipere szappant, cipőkrémet gyufát, diñnyét és bort lehet a Csoportnál kapni.

Friss gummi áru u. m. férfi és és női óvszerek, Pessáriomok (Olla 3 kor tól) Nelaton gummi katheretek, női gummi fecskendők, irrigátor gummi, suspensoriumok, hőmérők, üvegfecskendők, rekord tők, gummi nadrág és fuzekli tartók. Gyermekek alá való gummi, mell-tartók, has és csipőszorítók Vitáriusnál Piac-u. 16.

Harisnyakötő gummi nagyban és kicsinyben s minden e szabmába vágó friss gummi érkezett Vitáriusnál, Piac utca 4.

Mindazok, akik a Debreceni Újság részére közleményeket szántak, tisztelettel és ismét ten felkérjük, hogy ezen közleményeket mindennap legkésőbb délután négy óráig sziveskedjenek beküldeni a Debreceni Újság szerkesztőségébe. Sauth-utca 3. szám, első emelet.

RÖVID ZONGORA
MEGVÉTELRE KERESTETIK
Cím leadandó a kiadó-
: : hivatalban. : :

Az erdélyi román hadsereg parancsnokságától.
Kivonat a 21. 13. számú rendeletéből (helyesbítve.)

I. Vétkezőnek tekintetnek minden azon orvának, akik bár nem rossz szándékkal nyilvános helyiségekben, vonatokon, utcákon stb. bármilyen közöni híresztelést, megbízást foglák az kár igaz. Akár kényeszt híresztelést vagy véleményeket, amelyek a halálra és csoportok áthaladására vagy bármilyen a román hadsereget ártó tolvajokra vonatkoznak.
E. Ezen vétkezőnek a katonai bírák által aiasó és utolsó fokba fognak tárválhatatni és az év éle tartású bezárásra és két ezer lei pénzbüntetésre ítéltetnek, amikor a fenti vétek kémskedési és árulási szándékkal a történetek a háború esztén árványos büntető törvényekben előírt büntetések foknak vérehatóatni

KÖNYVTÁRAT,
vagy egyes könyvek ha értékesíteni akarja forduljon bizalommal
ANTALFFY könyvkereskedőshöz
Szent-Anna-utca és Varga-utca sarkán.

Színház.
Heti műsor.
Csütörtökön A) bérlet Médi operett, Péterken B) bérlet Palka szimf. Szombaton délután ifjusági előadás. Cyrano de Bergerac Szombaton este C) bérlet Három a kiolány operett. Vasárnap délután Aratlan Zsuzsi oper. Vasárnap este Tündérlaki leányok, vijátok.
Vig-színház.
Csütörtökön Osztrigás Mici, precsin-lapos bohózat Póstekeu Píllangó főhadnagy, operett. Szombaton Vasgyáros, szimf. Vasárnap délután Osztrigás Mici Vasárnap este Nobánsvirág, operett.

Vasárnap délután. A színház iroda jelenti: Vasárnap délután Osztrigás Mici piros színlepos bohózat kerül színre délután 5 órá kezdettel, mérsékelt helyárákkal a Vigszínházban. A címszerepet Honthy Hanna játsza.

Osztrigás Mici a Vigszínházban. A színház iroda jelenti: Osztrigás Mici piros színlepos bohózat kerül színre ma a Vigszínházban.

Palka pénteken a Karenin Anna helyett. A színház iroda jelenti: Mian a B. bérlok kap-ták már a Karenin Annát, pénteken B) bérletben a Palka szimfú kerül szíre.

Ifjusági előadás. A színház iroda jelenti: Szombaton délután 5 órakor Edmond Postand román-tikus szimfűve, a Cyrano de Bergerac kerül színre ifjusági előadásban.

